

Aktivity slovenského predsedníctva dunajskej stratégie v roku 2021

V roku 2021 (november 2020 až október 2021) bude Slovensko predsedat' EUSDR. Hlavnou úlohou predsedníckej krajiny je napredovať vo vykonávaní EUSDR, zabezpečiť kontinuitu programu a zabezpečiť spoluprácu medzi členskými štátmi EUSDR. Predsedníctvo poskytuje dunajskému regiónu usmernenie, vedenie a podporu. Predsedníctvo stanovuje politické a tematické priority a podporuje spoločné akcie. Predsedajúci štát zvoláva a organizuje stretnutia národných koordinátorov a koordinátorov prioritných oblastí stratégie (2 - 3 ročne), koordinuje prípravu podkladov na stretnutia a predovšetkým organizuje výročné fórum EUSDR ako hlavné odborné a politické podujatie, obvykle na jeseň, keď sa predsedníctvo odovzdáva ďalšiemu predsedníckemu štátu. Predsedníctvo podporuje Bod dunajskej stratégie.

Očakávajú sa dve až tri stretnutia národných koordinátorov a koordinátorov prioritných oblastí. Slovenské predsedníctvo v súčasnosti očakáva nasledujúce témy stretnutia: 1. Opatrenia nadväzujúce na revíziu akčného plánu EUSDR; 2. Zameranie sa na lepšie využitie finančných prostriedkov EÚ (embedding); 3. Účast' rôznych aktérov na implementácii stratégie; 4. Účast' krajín mimo EÚ na stratégii. Aj keď Slovensko nepredpokladá, že by dunajská stratégia mala hrať osobitnú úlohu pri zmiernení účinkov pandémie Covid-19, dá sa očakávať, že úsilie členských štátov EUSDR sa bude zameriavať aj týmto smerom.

Najdôležitejšou a najnáročnejšou udalosťou spojenou s predsedníctvom je organizácia 10. výročného fóra EUSDR. Každé predsedníctvo sa zameriava na niektoré kľúčové témy, ktoré sa potom premietnu do priorít výročného fóra. Navrhujeme, aby sa slovenské predsedníctvo zameralo na tieto témy:

Inštitucionálne:

A. Inštitucionálna spolupráca subjektov zapojených do implementácie stratégie

Podpora silnejšej spolupráce medzi aktérmi dunajskej stratégie na jednej strane a inými subjektmi, ako sú inštitúcie EÚ, medzinárodné organizácie, výskumné inštitúcie, mimovládne organizácie atď. na druhej strane obhajovať pridanú hodnotu makroregionálnej spolupráce. Podpora takejto spolupráce zvýši viditeľnosť a povedomie o stratégii pre dunajský región (interná a externá komunikácia).

B. Spolupráca medzi koordinátormi prioritných oblastí EUSDR

Skúsenosti ukazujú, že je potrebné zintenzívniť spoluprácu medzi koordinátormi prioritných oblastí (PAC), najmä v rámci štyroch pilierov EUSDR, pretože mnohé problémy presahujú hranice jednotlivých sektorov jednej prioritnej oblasti (prierezové otázky).

Tematické:

C. Digitalizácia a informatizácia

Prechod k digitalizácii má výrazný sociálny a ekonomický vplyv na súkromný aj pracovný život. Je to tiež jedna z kľúčových iniciatív Európskej komisie, ktorá sa snaží prispôsobiť Európu digitálnemu veku.

D. Inovácie, inovačný ekosystém

Svetová ekonomika prechádza neustálymi zmenami. Čoraz rýchlejší technologický pokrok modifikuje dopyt po produktoch a službách a mení výrobné procesy ako aj štruktúru pracovného trhu. Aby boli krajiny dunajského regiónu schopné efektívne odpovedať na tieto zmeny, je potrebné mať funkčné inovačné prostredie, ktoré podporuje nielen inovatívne produkty, ale aj inovátorov. Preto je dôležité nastaviť pravidlá a stimuly zo strany participujúcich štátov tak, aby podporovali inovačnú schopnosť krajín a regiónu a taktiež spoluprácu subjektov naprieč celým regiónom.

E. Zmena klímy a ochrana biodiverzity

Z pohľadu Slovenska sú to dve kľúčové výzvy so širokým medzisektorovým presahom. Tieto problémy si vyžadujú širokú a odhodlanú spoluprácu medzi rôznymi aktérmi v dunajskom regióne, vertikálne aj horizontálne. Téma zmeny klímy je tiež jednou z kľúčových iniciatív Európskej komisie, ktorá sa zameriava na novú stratégiu pre zelený rast, takzvaný European Green Deal.

Ďalšie aktivity slovenského predsedníctva v EUSDR

Okrem vyššie uvedených aktivít, ktoré priamo súvisia s implementáciou dunajskej stratégie (stretnutia národných koordinátorov, výročné fórum, atď.), navrhujeme usporiadanie tematických konferencií alebo menších workshopov (cca 50-60 účastníkov), ktoré sa zamerajú na niektoré z tém predsedníctva.

Plánované tematické konferencie (workshopy)

Zmena klímy: Výzva alebo príležitosť postpandemickej éry?

Podujatie by sa zameralo na otázky rozvoja alebo reštartu hospodárskeho a sociálneho života v krajinách dunajského regiónu po pandémie COVID-19. Podujatie by sa organizovalo v spolupráci s koordinátormi príslušných prioritných oblastí a Európskou komisiou.

Ďalším podujatím by mala byť konferencia zameraná na a) inovácie a b) digitalizáciu a súvisiace otázky.

V rámci prípravy na 10. výročné fórum EUSDR by sme tiež chceli usporiadať workshopy alebo konferencie o dvoch inštitucionálnych témach, ktoré chceme zahrnúť do výročného fóra - Inštitucionálna spolupráca zainteresovaných strán zapojených do implementácie stratégie a spolupráca medzi koordinátormi prioritných oblastí.

Pracovná skupina pre Embedding (TF-EMB)

TF-EMB bude naďalej fungovať. Začlenenie dunajskej stratégie do fondov EÚ je kľúčovým predpokladom úspechu makroregionálnych stratégií. Počet a harmonogram stretnutí bude závisieť od dohody medzi partnermi.

Sieť riadiacich orgánov v EUSDR

Ďalej sa bude klásť dôraz na siete národných a regionálnych riadiacich orgánov zodpovedných za fondy EÚ. Okrem siete ESF v EUSDR sa zriaďuje sieť ERDF. Obe siete budú podporovať tvorbu procesu v každom členskom štáte EUSDR, v ktorom majú národné a regionálne orgány zodpovedné za fondy EÚ v úmysle koordinovať svoje programovanie na roky 2021 - 2027 na podporu vykonávania stratégie. Takéto siete by mohli zvážiť aj koordináciu a monitorovanie implementácie makroregionálnych akcií (a projektov) zahrnutých v operačných programoch. Mohlo by sa ďalej diskutovať o ďalších monitorovacích nástrojoch, ktoré by sa podľa možnosti mohli vyvinúť v spolupráci s Bodom dunajskej stratégie.

Sieť predsedníctiev makroregionálnych stratégií

Stretnutia predsedov národných koordinačných skupín (predsedníctva TRIO pre makroregionálne stratégie - 4 predsedníctva TRIO) a Európskej komisie sa považujú za ďalší dôležitý nástroj výmeny a spolupráce pre efektívny krížový dialóg medzi MRS. Slovenské predsedníctvo EUSDR podporuje toto fórum a je pripravené ponúknuť zorganizovanie nasledujúceho stretnutia.

Týždeň makroregionálnych stratégií a stretnutie skupiny na vysokej úrovni (High Level Group)

Podobne ako v roku 2020 (február), aj v roku 2021, ak to situácia dovoľí, sa fyzicky uskutoční Týždeň makroregionálnych stratégií, na ktorom sa uskutoční množstvo podujatí, ktoré obvykle organizujú predsedníctva štyroch makroregionálnych stratégií. Počas tohto týždňa sa tiež uskutoční stretnutie skupiny na vysokej úrovni pre makroregionálne stratégie. Týždeň makroregionálnych stratégií sa pravdepodobne uskutoční v Bruseli.